

Peqqussutissatut siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatit

Nalinginnaasumik nassuiaatit

1. Peqqussutissatut siunnersuutip tunuliaqutaa:

Taamanikkut Landsrådiusut 1978-imi Kalaallit Nunaanni meeqqat atuarfianni 8. klassimiit qummut atuartunut ilinniarnermut tapiissutit pillugit Landsrådiip ileqqoreqqusaa aalajangiuppaat. Tamatu-mani siunertarineqarpoq angajoqqaat aningaasaqarnikkut ikiorsernissaat, aningaasat pissutigalugit meeqqap atuarissaminut piukkunnaraluartup atuartitaasussaataitaanerup naammassinerani atuarun-naartinnissaata pinaveersaartinnissaa. Aammattaaq siunertaavoq angajoqqaat suli angajoqqaaminniittunik atuartuutillit angajoqqaanut meeqqaminnik nerisaqarfigiitigalugu atuarfimiittuutilinnut sanilliullugit ajornerusumik inissisimanginnissaat.

Landsrådit ileqqoreqqusaat annertunngitsunik allannguuserlugu Meeqqat atuarfianni klassini qullerni atuartut atuarnermut tapiiffigineqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 5, 28. oktober 1982-imeersoq aqutigalugu ingerlateqqinneqarpoq. Tamatuma siunnersuutiginera taamani Isumaginninnermut Naalakkersuisumut suliarineqarpoq.

Qulequtaani ”ilinniarnermut tapiissutit” allanngortinneqarpoq ”tapiissutinngortillugu”, ilinniagaqartunut tapiissutit pillugit malittarisassanut paarlaanneqarnissaat pinngitsoorumallugu. Tapiissu-teqarnissamut atuartup atuarnerminut malinnaanissaanik piumasaqaat ilannguteqqinneqarpoq, tamanna Landsrådit ileqqoreqqusaanni 1978-imeersumi aamma ilaagaluarpoq, allannguinerimili peer-neqarsimalluni. Siunnersuutip oqallisiginerani eqqaaneqarpoq aaqqissuussinerup Kulturimut Ilinniartitaanermullu Naalakkersuisoqarfimmut nuunneqarnissaa kissaatiginartoq. Tamatumunnga pis-sutigitinneqarpoq aaqqissuussineq inunnik isumaginninnermut ilaasutut isigineqassanngimmat, aamma aaqqissuussinerup meeqqat atuarfiata ulluinnarisaanut attuumassuteqarnera. Tamatuma ki-ngorna Naalakkersuisut aalajangiuppaat aaqqissuussinerup ingerlannera nuunneqassasoq (1983-imi).

Landsrådiip ileqqoreqqusaa taassumalu malitsigisaa Inatsisartut peqqussutaat tamarmik aalajangiun-neqarput meeqqat atuarfiata pinngitsoorani atuarfiusussamut namminerlu piumassutsimik atuarfiusussamut avinneqarnikuunerata nalaani. Peqqussutip akuerineqarnerata nalaani meeqqat atuarfiat aveqqavoq ukiuni 9-ni pingaarnertut atuarfimmum, ukiuni 2-ni nangitsiviusumik atuarfimmum qaavatigullu ukiuni 2-ni pikkorissarluni atuarnermut. Ukiuni 9-ni siullerni pinngitsoorani atuartitaasussaataitaaneq atuuppoq.

Inatsisartut peqqussutaata nr. 8, 21. maj 2002-meersup akuersissutigineratigut meeqqat atuarfianniinneq ukiunut 10-nut sivikillivoq, taakkunanngalu ukiut 9 pinngitsoorani atuartitaasussaaffiul-lutik.

Inatsisartut peqqussutaata nr. 12, 20. november 2006-imeersup akuersissutigineratigut, taassumalu malittaani nalunaarut nr. 15, 23. juni 2008-meersaq aqutugalugu meeqqat atuarfiat ukiuni 10-ni pinngitsoorani atuartitaaffiusussanngorpoq, tamannalu maanna atuulluni.

Taamaalilluni ullumi meeqqat atuarfianni nammineq piumassutsimik atuarnissaq atorunnaarnikuuvoq. Taamaalillutik angajoqqaat pisussaapput meeqqatik meeqqat atuarfiata sivisussusissaa tamaat atuartissallugit, imaappoq ukiuni 10-ni tamani imaluunniit qularnaassallugu meeqqat atuarfiata avataani atuartitaassagunik nalinginnaasumik meeqqat atuarfianni piumasaqaataasunut nallersuus-sinnaasumik atuartitaasinnaassasut. Taamaalilluni tapiisarnerup eqqunnerani siunertaasut aappaat atuukkunnaarpoq.

Aammattaaq Naalakkersuisut isumaqarput angajoqqaat meeqqaminnik angerlarsimasuutilit angajoqqaanut meeqqaminnik nerisaqarfiutugalugu atuarfinniittuutilinnut naleqqiullugu aningaasatigut ajornerusumik inissisimangitsut.

2. Inatsisissatut siunnersuutip imarisai:

Siunnersuutikkut siunnersuutigineqarpoq Meeqqat atuarfianni klassini qullerni atuartut atuarnermut tapiiffigineqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 5, 28. oktober 1982-imeersaq atorun-naarsinneqassasoq 1. august 2010-miit atuutilersumik.

Sunniuteqalerfissaa toqqarneqarpoq meeqqat atuarfianni ukioq atuarfiusoq 1. august-miit 31. juli-mut ingerlasarmat, tak. § 7, imm. 1 atuarfik pillugu peqqussummi, taamaamallu ukiumut atuar-fiusumut 2009/2010-mut piffissaq pineqartoq tamaat aningaasaliisoqarnikuuvoq.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Siunnersuutip akuerineqarnerata nassatarissavaa, tapiisarneq atorunnaassammat 1. august 2010-miit sunniuteqalersumik. Tapiisarnermik aqqissuussineq kommuninit aqutarineqarpoq, aningaasartuu-tillu kommuninit aningaasartuutigineqartarlutik. Aqqissuussinermut maannamut nunatta karsianiit kommunit ataatsimoortumik tapiissutitigut aningaasaliiffigineqartarput. 2009-mi tapiissutit 7 mio. kr.-iupput. Peqqussut naapertorlugi tapiissutit qinnuteqaatigineqaqqaanngitsumik tunniunneqartarput qaammatit tamaasa kingumoortumik, ukiuni atuarfiusuni tamani qaammatini 10-ni, siuller-millu tunniunneqartarlutik 15. september kingullermillu 15. juni. Taamaammat 2010-mi piffissap ilaanut naleqqussakkamik ataatsimoortumik tapiissutit ikilineqassapput, 2001-miillu tamakkiisumik ikilineqassallutik.

Aaqqissuussinerup atorunnaarsinneratigut aammattaaq kommunit, atuarfiit aamma Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik allaffissor-nikkut oqilisaanneqassapput.

Kommunit suliassarivaat nalilersussallugu pilersuisut kikkut tapisisinnaatitaanersut, tapiissutit annertussusaasa naatsorsornerat tapiissutillu tunniunneqarnissaat.

Allaffissornikkut oqilisaataasussat ima annertutigingissorineqarput kommuninut ataatsimoortumik tapiissutinik allannguissallutik.

Atuarfiit suliassaraat atuartut takkunnerisa nalunaarsornissaat, sumiiffinnilu ataasiakkaani atuarfeqarfinnik ingerlatsivinnut nalunaarutiginnissaat, tapiissutisinnissamummi apeqqutaavoq atuartut qanoq atuarnerminnut malinnaatiginersut. Malinnaanissamik piunasaqaat Meeqqat atuarfianni klassini qullerni atuartut atuarnermut tapiiffigineqartarnerat pillugu. Tassani ersippoq atuartoq atuarnermut malinnaasutut isigineqassaguni, piffissami aalajangersimasumi qaammammik ataatsimik sivi-sussuseqartumi, napparsimanerup allatigullu peqquteqarlutik atuangitsoornerup saniatigut, akunnerit atuarfiit 10 sinnerlugit atuangitsoorsimassanngitsoq. Taamatut nalunaarsuineq atuarfinni tamani 9. aamma 10. klassini atuartunut tamanut pisarpoq. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq ilin-niartitsisut sulinerminnut atatillugu atuartut atuarnerat nalunaarsortareermassuk, taamaalillunilu allaffissornikkut oqilisaatituaasussaq tassaalluni nalunaartarunnaarnissaq.

Naalakkersuisoqarfiup suliassarai pisortaqarfittut suliassat nalinginnaasut, taakkununga ilaalluni aaqqissuussineq pillugu allaffissornikkut malittarisassiorneq. Aammattaaq Naalakkersuisoqarfik tapiissutinut atatillugu kommunini aalajangiinerit pillugit maalaartarfiuvoq. Suliat ikittuinnaat maalaarutigineqarsimapput. Taamaammatt allaffissornikkut oqilisaaneq ima annertutigingilaq sipaarniuteqarfiusinnaalluni.

4. Inuutissarsiutinik ingerlatsisunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat:

Inatsisissatut siunnersuut inuutissarsiutinik ingerlatsisunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniuteqassanngilaq.

5. Avatangiisinut pinngortitamullu kinguneriumaagai

Inatsisissatut siunnersuut avatangiisinut pinngortitamullu sunniuteqassanngilaq.

6. Innuttaasunut kingunerisassai

Inatsisissatut siunnersuut innuttaasunut allaffissornikkut sunniuteqassanngilaq.

Ukiomit atuarfiusumut 2010/2011-mit tapiissutit atorunnaassapput, taamaattumillu ilaqutariit atuarfimmi 9.-10. klassini atuartuutillit isertitatik pissutigalugit maannamut tapiiffigineqartariaqarsimasut tapiiffigineqartarunnaassallutik.

Tapiissutini isertitat apeqqutaammata tapiissuteqartarunnaarnikkut ilaqutariit aningaasaqarnikkut inissisimanerlunnerpaat eqqugaanerussapput. Tamatumunnga atatillugu ilisimatitsissutigineqarsin-naavoq ukiumi atuarfiusumi 2008/2009-mi tapiissutissat annerpaaffissaat ukiumut 11.344 kr.-iummata meeqqanullu ukiumut 195.674 kr.-it angullugit isertitalinnik perorsaasulinnut tunniunneqassallutik. Tapiissutit meeqqanik 289.535 kr.-it aamma 314.099 kr.-it akornanni isertitalinnit pilersuisunut 3.682 kr.-inut ukiumut appartikkiartorneqassapput pilersuisullu 314.099 kr.-inik amerlanerusunillu isertitalinnut atorunnaassallutik.

7. Pisortanut kattuffinnullu tusarniaaneq

Inatsisissatut siunnersuut piffissami 22. juli – 25. august 2009-mi ukununnga tusarniaassutigineqarpoq:

Naalackersuisoqarfiit tamarmik	KANUKOKA
Kal. Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat	ILIK
SIK	IMAK
KANUNUPE	NUSUKA
AK	

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat, AK aamma Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik nalunaarput siunnersuummut oqaaseqaatissaqaratik.

KANUKOKA allappoq peqqussummi siunertaasup atorunnaarsimanera isumaqatigalugu, tassami atuarfimmi atuartarneq tamarmi maanna pinngitsoorani ingerlanneqartussaammat. Taamaattumik KANUKOKA imarisaanut oqaaseqaatissaqanngilaq.

SIK-mit nalunaarutigineqarpoq peqqussutip atorunnaarsinneqarnissaanik siunnersuut tusaatissatut tigugitsik, peqqussummilli atuisut ajornerusumik atugaqalinnginnissaat qularnaarneqartariaqartoq. Naalackersuisut tamatumunnga oqaatigissavaat peqqussutip atorunnaarnera peqqussummik atuisut ajornerusumik atugaqalernissaannik nassataqanngitsoorsinnaanngitsoq, tapiissuteqartoqartarunnaartussaammat.

IMAK-imit siunnersuutip maanna saqqummiunneqarnera tupaallaatigineqarlunilu eqqumiigineqarpoq. Tamatumunnga tunngavilersuutigineqarpoq piffissami kingullermi meeqqat kaallutik innartar-nerat tusagassiorfinni oqallisigineqangaatsiarmat, kiisalu allat nunatsinni inuiaqatigiinni inuttut atugarisatigut assigiinngitsumik atugaqarneq oqallisigalugu, pisuut pisuunngoriartorlutik piitsullu pii-tsunngoriartorlutik. Taamaattumik IMAK-imit

kaammattuutigineqarpoq isumaginninnermut tun-ngasut ilanngullugit meeqqanut inuusuttunullu tunngasunut ilivitsumik pilersaaruteqartoqalersinnagu siunnersuut naammassineqassanngitsoq. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqarpoq allanik taarsiissuteqarani tapiissutit piiginnarneqassappata ilaqutariit meerartallit atugaasa assigiinninnerat annertuseriartiinnarneqassasoq. Taamaattumik allamik taarsiissuteqarani inatsisissatut siunnersuut naammassineqassappat ilaqutariinnut meerartalinnut pineqartunut kingunipiluutissat IMAK-imit an-nilaanngatigineqarput. Aammattaaq allanneqarpoq atuarfimmit misilittakkat paasinarsisikkaat tapiissutit taakku ilaqutariinnut meerartalippassuarnut pingaaruteqarluinnartuusut, ernummatigine-qarsinnaasorlu inuusuttut pineqartut sunngiffimminni suliffeqartariaqalernissaat, atuarnerannut tuttussamik.

IMAK-imit naggasiullugu oqaatigineqarpoq allanik ilaqutariinnut meerartalinnut assigiissitsinerunissamik isumaginninnikkullu qularnaarinissamik qularnaariffiusinnaasunik malittarisassanik atuut-tunik taarsiissutaasinnaasunik suliniuteqartoqarpat aalajangersakkap atorunnaarsinneqarnissaa isumaqatigineqarsinnaasoq. Naalakkersuisut tamatumunnga oqaatigissavaat siunnersuuteqarnermi tu-nuliaqutaasoq siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini allasimasutut tassaammat aqqissuussinerup nutaanngilisimasutut isigineqarnera, tassami aqqissuussinerup atuutilernerani siuner-taaqqaartoq atorunnaartutut isigineqartariaqarmat, atuarfimmi atuarterneq tamarmi maanna pinngitsoorani ingerlatassaammat. Taamaattumik isumaginninnikkut tapiissutituinnaq aqqissuussinerup ingerlaannarnissaa Naalakkersuisut naapertuussorinngilaat.

Aningaasanut Naalakkersuisoqarfimmit allanneqarpoq inatsit atuutilersinneqarmat nassuiaatini allaaserineqarsimanngitsoq inatsisissatut siunnersuut Namminersornerullutik Oqartussat kommunilu akornanni taarsiissutitut aningaasanik sunik imaqarnersoq, taamaattumillu inatsisissatut siunnersuutip atorunnaarsinneqarnerata kingunerisaanik (peqquusutip atorunnaarnerata kingorna) kommu-ninut taarsiissutissat pillugit naalakkersuisoqarfiup isumaqatigiinniarnissaanut misissoqqinneqartariaqartoq tunngavissiisariaqartorlu naalakkersuisoqarfik isumaqarmat. Tamatuma kingorna naalak-kersuisoqarfimmit uppersarneqarpoq ataatsimoortumik tapiissutit pillugit isumaqatigiinniarnermi maanna qaffasissuseritineqartut pingaaruteqartut, taakkulu aningaasaqarnikkut kingunerisassanik allaaserinninnermi ukiumut 7 millioner kr.-itut allasimapput. Naalakkersuisoqarfimmut oqaaseqaatigineqartut allat siunnersuummut oqaaseqaatini ilanngunneqarput.

Inatsisartut peqqussutissaattut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Aalajangersakkakut meeqqat atuarfianni klassini qulliunerusuni atuartunut tapiissutit pillugit Ina-tsisartut peqqussutaat atorunnaarsinneqartussatut siunnersuutigineqarpoq. Tamatumunnga pissutaa-voq peqqussummut siunertaasut atuukkunnaarnerat, meeqqat atuarfianni atuarneq tamarmi maanna pinngitsoorani atuarfiusussaammat. Nalinginnaasumik oqaaseqaatini itisilerineq innersuunneqarpoq.

§ 2-mut

Siunnersuutigineqarpoq peqqussut atuuttuulissasoq 1. januar 2010 sunniuteqalissallunilu 1. august 2010. Tamatuma nassatarissavaa tapiisarnerup ukiup atuarfiusup 2009/2010-p naanerani atuukkunnaarnera, taamaalillunilu 1. august 2010-miit tapiisoqartarunnaarluni.